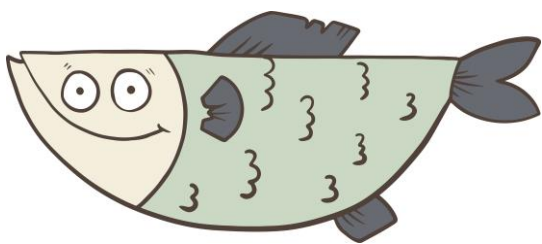

Projektledarens slutrapport

Håll Lumparn Ren -Braxen och Hjältarna 2021-2023, Rädda Lumparn r.f.

Från projektets start i juni 2021 till projektets slut mars 2023 har Eva-Lotta Kastilan-Ezer varit projektledare, via företaget Demayaheya Ab. Tyvärr påverkade Covid-19 pandemin även vårt projekt. Vi kunde inte hålla kurser och program inomhus, men utomhus-evenemangen var lyckade. Det skulle säkert ha varit lättare att få ihop kurser om inte hela samhället skulle ha levt i en pandemi. Men trots dessa begränsningar kunde vi skapa en varierande verksamhet under projektets tid.

Under det första året, 2021, hade vi fokus på att skapa intresse för Lumparn och medvetenhet om Lumparns miljö genom att delta i flera evenemang. Vi deltog i Sjödagarna i juni (under barnens dag), Sail Åland i juli och Emmausfestivalen & Kulturnatten i augusti. Under Sjödagarna fick besökande barn måla träfiskar och färglägga en bild som togs fram som material till olika evenemang. Vi delade även ut klistermärken med vår logo, braxenfisken. Fisken fick ett eget namn efter sjödagarna efter att vi hade samlat in namnförslag. Vår logobraxen fick namnet Lumpidus. På barnens dag hade Eva-Lotta hjälp av Jennie Elevall, Levande Verkstads pedagog. Programmet blev väldigt omtyckt och välbesökt.

Färgläggningsbilden

Träfiskarna

Även på Sail Åland deltog projektet under en dag. Eva-Lotta hade med sig färgläggningsbilder och material om Lumparns miljö samt braxen Lumpidus berättelse.

På Emmausfestivalen hade Eva-Lotta igen hjälp av Jennie Elevall och denna gång skapades origamifiskar. Som tillägg till pappersfiskarna kunde barn komma och färglägga våra bilder och lära sig om Lumparn genom Braxens berättelse och vårt övriga infomaterial. Programmet var lyckat och resulterade i många färgglada papperfiskar och glada barn som hade fått lära sig om Lumparn.

Under 2021 var fokus på yngre barn och barnfamiljer. År 2022 ville vi få med ungdomarna. Vi försökte ordna en textilåtervinningskurs i samarbete med Emmaus Åland, men tyvärr fick vi inte ihop tillräckligt många deltagare.

I maj 2022 höll Jennie Elevall en skrivarkurs, "Skriv för Lumparn" som blev omtyckt. Deltagarnas ålder var från 11 år uppåt. Under kursen skrev vi, lekte med ord, lärde oss om Lumparns miljö och tog fram berättelser och texter för Lumparn. Kursen hölls vid Lumparns strand i Kastelholm.

På Sjödagarna 2021

Även 2022 deltog vi i flera evenemang. Under Åland 100-firande i juni, skapade barn med oss mer än 100 fiskar av papper. Temat var Lumparn, Ålands våta Hjärta och att alla olika fiskar behövs i våra vatten. Biodiversitet och mångfald fick form i våra olika färgglada pappersfiskar. Vi hade igen med oss färgläggingsbilder, Lumpidus berättelse och miljötips. Under evenemanget kom vi med i Åland Living vlog på sociala medier. Jennie Elevall assisterade Eva-Lotta under evenemanget.

I slutet på juni 2022 deltog vi i Havets dag, som ordnades vid Övernässtugan av ABF-Åland. Där pysslade Eva-Lotta med besökande barn, hade med sig infomaterial och höll ett kort föredrag om projektet och Lumparn.

Sista evenemanget blev Kulturnatten där Eva-Lotta och Jennie gjorde ansiktsmålningar med vattentema. Även infomaterial fanns med och delades ut till besökare.

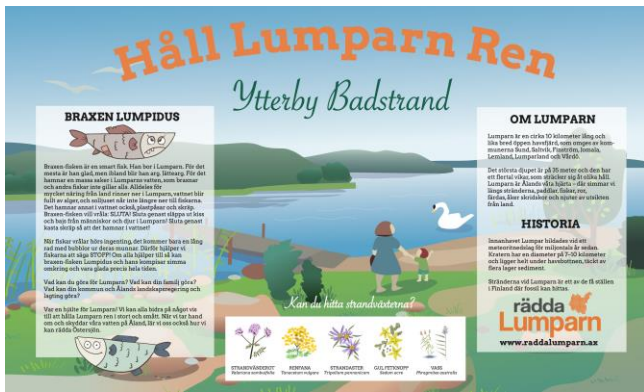
Under sommaren 2022 hade vi en fotoutmaning där alla fick delta med sina bilder från Lumparn #Lumparn2022. Bilderna var menade att visa hur olika personer har upplevt Lumparn sommaren 2022. Det resulterade i några bilder på Instagram och flera som skickades in som privata meddelanden.

Projektet var med i media i augusti 2022. Projektledaren intervjuades av Ålands radio (<https://alandsradio.ax/gomorra/radda-lumparn-samlar-bilder>) och senare deltog hon i programmet Naturmorgon för Sveriges radio (<https://sverigesradio.se/avsnitt/aland-fran-o-till-o-i-ostersjon>)

Åland 100

Under hösten 2022 började skyltarna till Lumparns stränder planeras och utformas, efter att haft kontakt med markägare och berörda aktörer. Layout och illustrationerna gjordes av Eva-Lotta, projektledaren medan texterna togs fram inom en arbetsgrupp inom styrelsen.

År 2023:

Vi skapade och tog fram åtta badstrandsskyltar till stränder vid Lumparn. Skyltarna informerar om Lumparn och skall skapa intresse och nyfikenhet för miljön kring Lumparn. De kommer att sättas upp genom talko av föreningens styrelse och medlemmar under våren. Stränderna där skyltarna sätts upp är följande: Prästö badstrand och Bomarsunds simvik i Sund, Västerviken i Saltvik, Godby badstrand i Finström, Jomalavik och Ytterby badstrand i Jomala, Klockarholmen Lemland och Kapellviken i Lumparland.

Under året deltog vi även i föreningsmässan, på Östersjöns dag för att visa upp skyltarna samt med en artikel i tidskriften Lumparn Runt gällande projektet.

Håll Lumparn ren

föreningens miljötips och aktiviteter
Av Eva-Lotta Kastilan-Ezer

Rädda Lumparns nystartade projekt Håll Lumparn Ren ligger mitt i Åland och de flesta av oss blåningrar eller ger konkreta miljötips och ordinar aktiviteter för barn och ungdomar. Lumparns enda påskning är den en särskilt känslighet. Vattenutviken är såg Lumparn från land stängs in. Detta leder till en ring, övergödning som ger ökat algutväxt och grönalg. Detta gör att vattnet blir grumligt och smaken blir bra. Detta gör att vattnet blir grumligt och smaken blir bra. Detta gör att vattnet blir grumligt och smaken blir bra.

Projektets framtid
Under våren 2023 skall vi sätta upp informationskyltar på badstränderna kring Lumparn och det skall även några av våra fina träskär hittas hem.

HÅLL LUMPARN REN

Braxen och hjärtarna

Fyra saker du kan göra för Lumparn:

1. Plöjka upp efter dig på stranden och se till att inte lämna i naturen i ett område med till exempel.
2. Använd mindre plast - då kommer miljön.
3. Använd mindre plast - då kommer miljön.
4. Räkna upp efter dig på stranden och se till att inte lämna i naturen i ett område med till exempel.

70

Projektledare Eva-Lotta Kastilan-Ezer
Styrelsen för Rädda Lumparn rf